

naar Forholdet er det, hvorfor da fore-
spejle et Fællesskab, som ikke bestaar,
og hvorfor oprette en Traktat, der i sig
rummer Kimen til fremtidig Kiv og Splid?
Var det saa ikke meget bedre at gøre
Skridtet fuldt ud, at løse til Bunds de
Spørgsmaal, hvis foreløbige Ordning hverken
kan tilfredsstille Danmark eller Island i det
lange Løb, at lade Forbindelsen mellem de
to suveræne Stater — foruden i Konge-
fællesskabet — kun bestaa i gensidige Be-
gunstigelser af økonomisk og handels-
politisk Art?

Den højtærede Indenrigsminister har i
et Foredrag, han forleden holdt i Studenter-
foreningen, sagt disse Ord: „Derfor lyder
det som en forunderlig Anakronisme, naar
der her i Danmark endnu lyder Røster mod
at indrømme det islandske Folk en lige-
berettiget Forbundsplads ved det danske
Folks Side. Hvilke Fortidsstemmer just nu,
mens over Oceanet den gamle og den nye
Verden drøfter Folkenes Forbund!“. Det er
Folkepartiet, der efter Ministerens Opfat-
telse skulde repræsentere hin „forunderlige
Anakronisme“, „Fortidsstemmerne“ skulde
være vore. Men heri har den højtærede
Minister Uret. Vi har staaet paa, at det
danske Rige ikke skulde opløses, at For-
bindelsen mellem Danmark og Island skulde
være en virkelig Rigsforbindelse. Dette er
ikke nogen Anakronisme, i alt Fald har vi
ikke været ene om den; saavel den fun-
gerende Statsminister som Venstres og
Socialdemokraternes Ordførere har udtalt
sig imod Opløsningen og for den virkelige
Rigsforbindelse. Men den Forbundslov,
Delegationen hjembragte fra Island, taler
efter vort Skøn et ganske andet Sprog.

For os er det en Sorg, at Danmark
og Island sejler hver sin Vej. Men vi siger:
Hellere nu en endelig Skilsmisse mellem
Danmark og Island end 25 pinefulde Separations-
saar, som med et Skinfællesskab vil
maskere den virkelige Adskillelse, som en
stor Del af Islænderne vil benytte ikke til
et fredeligt Samliv med os, men til at
fuldbyrde det, som er deres Maal, og i
hvilke vi ikke vil blive skaaet for nye
Konflikter, nye Ønsker og nye Forlangender
fra Islændernes Side.

Inden vi tager endelig Stilling til det
foreliggende Lovforslag, maa vi, der meget
vilde ønske, at det blev behandlet i et Ud-
valg, spørge de Partier, der har sluttet sig
til Regeringen i denne Sag, om det virkelig
er Meningen, at Forslaget skal betragtes
som et Ultimatum paa den Maade, at enhver,
formel eller reel, Ændring deri, hvor godt
den end lader sig begrunde, skal være

udelukket — saaledes f. Eks. en efter vort
Skøn højst paakrævet Ændring, der sikrer
Færingerne og andre danske Undersaatter
stedsevarende Ret til Udøvelse af Fiskeri paa
det islandske Søomraade. Paa denne Fore-
spørgsel imødeser vi Svar.

Spørgsmaalet om Forholdet mellem den
dansk-islandske Forbundslov og den danske
Grundlov vil blive belyst af et Medlem af
mit Parti, der paa dette Omraade er kyn-
digere end jeg.

Axel Møller: Som det vil være det
høje Ting bekendt, er der fra meget sag-
kyndig Side blevet gjort gældende, at det
foreliggende Lovforslag paa visse Punkter
er stridende mod den danske Grundlov.
Hvis dette er rigtigt, maa det være en
Selvfølge, at enten maa de paagældende
Bestemmelser omredigeres, saa at de kommer
i Overensstemmelse med Grundloven, eller
ogsaa maa man udsætte Ikrafttrædelsen af
Overenskomsten eller dog af de Bestem-
melser, der her sigtes til, saa længe, til den
fornødne Grundlovsændring kan foretages.

De Bestemmelser, jeg sigter til, inde-
holdes navnlig i Lovforslagets § 2 og § 6.
§ 2 bestemmer, at Tronfølgen ikke kan
ændres uden begge Staters Samtykke, alt-
saa at den danske Tronfølgelov ikke kan
ændres uden Islands Samtykke. Tronfølge-
loven er jo først givet som en almindelig
Lov af 31. Juli 1853, men senere blev dens
Artikler I og II optagne i Grundloven og
findes i den nugældende Grundlovs § 1,
som siger, at „Arvefølgen er den i Tron-
følgeoven af 31. Juli 1853 Art. I og II fast-
satte“. Disse Artikler i Tronfølgeoven be-
stemmer, at Kvinder skal være udelukkede
fra Tronen, og at arveberettigede er de
mandlige Efterkommere efter Christian den
Niende og Dronning Louise efter den agnatiske
Linealfølge og Førstefødselsretten. Her-
med er, som sagt, disse Tronfølgeovens
Bestemmelser blevet Bestanddel af Grundloven,
og deraf følger, at Ændring i disse Bestem-
melser maa foregaa paa den i Grundlovens
§ 93 hjemlede Maade: ved Rigsdagsvedtagel-
ser og Folkeafstemning her i Danmark, at
de kun kan foregaa paa denne Maade, men
tillige, at naar denne Fremgangsmaade er
fulgt, og Forslaget stadfæstet af Kongen,
saa er den nye Bestemmelse Grundlov. For
at tage et Eksempel: Tænker vi os, at der
fremkommer et Forslag om at give Kvinder
Arveret til Tronen, og dette Forslag er
blevet vedtaget af to Rigsdage med mellem-
kommende Opløsning og efterfølgende Folke-
afstemning paa den i Grundlovens § 93
foreskrevne Maade og stadfæstet af Kongen,